

Asukaspooli osallistumisen vauhdittaja

Uudet vaikuttamisen tavat -hanke

Asiakkuus- ja laatujaosto 4.9.2023

Suunnittelupäällikkö Janne Leinonen

Hankkeen tausta

Muutosmahdollisuus ja laki

Hyvinvointialueilla on uusina toimijoina mahdollisuus luoda uudenlainen asukkaita ja asiakkaita osallistava ja laajasti kuunteleva toimintakulttuuri ja tekemisen tapa.

Osallistumisen monipuolisiin keinoihin viitataan Hyvinvointialuelaisissa §29: ”Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä”.

Osallistumiseen monipuolisuutta ja systeemisyyttä

Osallistumisen keinovalikoima on oltava laaja, jotta jokaiselle ihmiselle ja jokaiseen päätöksenteon ja palvelujen kehittämisen tarpeeseen voidaan käyttää sopivaa osallistumisen tapaa. Pirkanmaan hyvinvointialueella nähdään, että keinojen täytyy myös liittyä osallistumisen kokonaisarkkitehtuuriin, jolloin jokainen osallistuminen luo kokonaiskuvaa asiakkaiden tarpeesta.

Sitra

”Uudet vaikuttamisen tavat -hankkeessa vahvistamme osallistuvaa demokratiaa Suomessa tekemällä kokeiluja, selvityksiä ja tukemalla uusien osallistumismuotojen käyttöönottoa. Pyrimme levittämään uusia vaikuttamisen tapoja entistä laajempaan käyttöön Suomessa ja vahvistamaan niiden kytkentää päätöksentekoon.”

Hankkeesta

Hankkeen aloitus

- I vaiheen hankehaku kesällä 2022
- Valinta Sitran sparraus-ohjelmaan
- II vaiheen hankehaussa projektin hyväksyntä
 - Hankkeen toteutukseen 114 ke rahoitus
 - Omarahoitusosuus työpanoksella
 - Hankkeen kesto 02/2023–12/2024

Kohderyhmä Pirkanmaan hyvinvointialueen asukkaat

Yhteistyökumppanit mm.

Sitra, Data- ja viestintävirasto (DVV), DigiFinland, Tampereen kaupunkiseutu

Hankkeen toteuttajat

- Asiakaskokemus ja osallistumisen tiimi, digitaalisten palvelujen kehittäjät, ICT, Viestintä

Ohjausryhmä

- Kari-Matti Hiltunen, aluehallituksen pj
- Jukka Alasentie, muutosjohtaja
- Arto Ranta, pj. strategiajohtaja
- Tuukka Salkoaho, integraatiojohtaja
- Joonas Leppänen (Sitra)
- Elina Eerola (Sitra)

Monipuoliset osallistumisen keinot

Strategian mukainen tavoite: Osallistuminen palveluiden kehittämiseen on helppoa ja osa henkilöstön sekä asukkaiden arkea

Asukaspooli

- Pooli muodostuu pirkanmaalaisista asukkaista, jotka ilmoittautuvat pooliin, ja haluavat osallistua eri osallistumisen menetelmin hyvinvointialueen päätöksentekoon ja palvelujen kehittämiseen
- Poolin runko muodostuu satunnaisotannalla

Digitaalinen asukaspaneeli

- Satunnaisotanta
- Käsittelee strategisia kysymyksiä ja antaa suosituksia tai julkilausumia
- Liittyy päätöksenteko- ja vaikuttamistoimielimiin

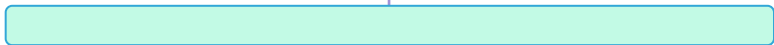
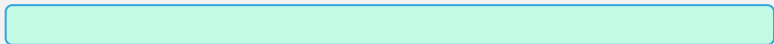
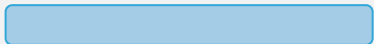
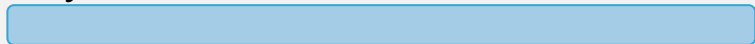
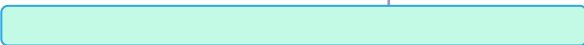

Digitaaliset asukas- ja asiakaskyselyt

- Helppo ja nopea
- Mahdollisuus muodostaa tilastollisesti edustavia otoksia olemassa olevasta rekisteristä ja tehdä kohdennettuja kyselyjä
- Tekoälyn käyttö kohdennettujen kyselyjen analysoinnissa

Polis-keskustelualusta

- Keskustelualusta johon osallistujat voivat kirjoittaa lyhyitä väitteitä tai kommentteja
- Muut osallistujat äänestävät näistä väitteistä
- Voi kerätä tietoa ja analysoida sitä, mitä suuret ihmisjoukot ajattelevat asioista heidän omin sanoin.

Hankkeen vaiheet

TEHTÄVÄ	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	2024
Suunnitelmat	Toteutus 				
Asukaspooli	Suunnittelu 		Toteutus 	Käyttöönotto 	
Polis-kyselyt		Suunnittelu 	Toteutus 		
Asukaspaneeli			Suunnittelu 	Toteutus 	
Kyselyt			Suunnittelu 	Toteutus 	
Konseptointi Arviointi & raportointi					Toteutus

Hankkeen jälkeen

on luotu hyvinvointialueen asukkaista muodostuva asukaspooli, jolla kyetään nopeasti löytämään asukkaita, tarvittaessa tilastollisesti edustavasti, erilaisiin osallistumisen menetelmien kautta tuomaan äänensä päätöksentekoon ja palvelujen suunnitteluun.

on ymmärrys siitä, onko mielekästä muodostaa alueen muiden toimijoiden kanssa yhteinen asukaspooli, mitä yhteisessä poolissa on otettava huomioon, mitä hyvää yhteinen pooli tuo ja mitä haittoja esim. teknisen ratkaisun osalta.

on näkemys siitä, että kyselyiden kautta syntynyt laadullinen aineisto kyetään siirtämään tekoälyohjelmaan ja on kokeiltu miten palautetta pystytään käsittelemään tekoälyn avulla, ja liittämään aineisto osaksi muuta osallistumisen raportointia.

Kokeilujen kautta nähdään suunnittelun toteutuminen konkretiassa, mikä toimii ja mikä ei toimi. Miten uudet osallistumisen menetelmät kuten keskustelualusta ja digitaalinen asukaspaneeli toimivat osallistumisen menetelmänä ja miten ne toimivat yhdessä asukaspoolin kanssa.

Kokeilut mahdollistavat prosessin edelleen kehittämisen ja kehitystarpeiden tunnistamisen. Lisäksi niiden kautta voidaan arvioida uusien menetelmien vaikuttavuutta päätöksentekoon ja palvelujen kehittämiseen.

Hyödyt hyvinvointialueelle

Uusi väylä osallistaa: Asukaspoolin avulla mahdollisuus kohdentaa osallistumisen menetelmiä juuri niihin kohderyhmiin, mitä missäkin tilanteessa tarvitaan. Vapaaehtoisuus tuo mukanaan motivoituneita osallistujia erilaisin osallistumisen menetelmien kautta tuomaan äänensä päätöksentekoon ja palvelujen suunnitteluun.

Monipuolisemmat ratkaisut: Laaja osallistujajoukko tuo mukanaan erilaisia ideoita ja näkökulmia. Tämä monimuotoisuus auttaa löytämään luovempia ja innovatiivisempia ratkaisuja palveluiden parantamiseksi.

Luottamuksen vahvistaminen: Osallistuminen osoittaa asukkaille, että heidän mielipiteitään ja kokemuksiaan arvostetaan. Tämä voi lisätä luottamusta hyvinvointialueen toimijoihin ja saada aikaan positiivista vuorovaikutusta.

Nopeampi reagointi muutoksiin: Osallistumisen kautta saadaan lähes reaaliaikaista palautetta ja tietoa palveluiden toimivuudesta. Tämä mahdollistaa nopeamman reagoinnin mahdollisiin ongelmiin tai muutostarpeisiin.

Demokraattinen päätöksenteko: Osallistuminen edustaa demokraattista tapaa ottaa asukkaiden ääni huomioon päätöksenteossa. Tämä lisää päätöksenteon avoimuutta ja oikeudenmukaisuutta.

Hyödyt asukkaille

Uusi väylä osallistua: Asukaspoolin avulla asukas saa suoran väylän ottaa osaa hyvinvointialueen palveluiden kehittämiseen. Asukkailla mahdollisuus osallistua juuri niillä tavoin, mikä heille parhaiten sopii.

Paremmat palvelut: Asukkaat ovat lähimpänä arjen tarpeita ja haasteita. Heidän osallistumisensa avulla voidaan tunnistaa palveluiden puutteet ja kehityskohteet, mikä johtaa laadukkaampiin ja kohdennetumpiin palveluihin.

Tarpeiden huomioiminen: Asukkailla on ainutlaatuista tietoa omista tarpeistaan ja toiveistaan. Osallistuminen antaa mahdollisuuden tuoda esiin juuri niitä näkökulmia, jotka auttavat palveluiden suunnittelua vastaamaan paremmin alueen asukkaiden tarpeita.

Sitoutuminen ja omistajuus: Kun asukkaat ovat mukana palveluiden kehittämisessä, he todennäköisesti kokevat suurempaa sitoutumista ja omistajuutta alueen hyvinvoinnista. Tämä voi johtaa vastuullisempaan käyttäytymiseen ja yhteisöllisyyden vahvistumiseen.

Tiedon jakaminen: Osallistuminen tarjoaa mahdollisuuden jakaa tietoa ja oppia muiden asukkaiden kokemuksista. Tämä voi auttaa ymmärtämään erilaisia elämäntilanteita ja edistää keskinäistä ymmärrystä.

Vaikuttavuus

Pirkanmaalaiset tuntevat aiempaa paremmin osallistumisen eri tavat ja löytävät itselleen sopivan tavan osallistua. Halu osallistua ja vaikuttaa kasvaa.

Kokonaisuudessaan projekti edistää Pirkanmaan hyvinvointialueen asiakasymmärryksen ja osallistumisen kokonaisuuden rakentumista usean osakokonaisuuden osalta.

Pirkanmaan hyvinvointialueen maine osallistava hyvinvointialueena kasvaa.

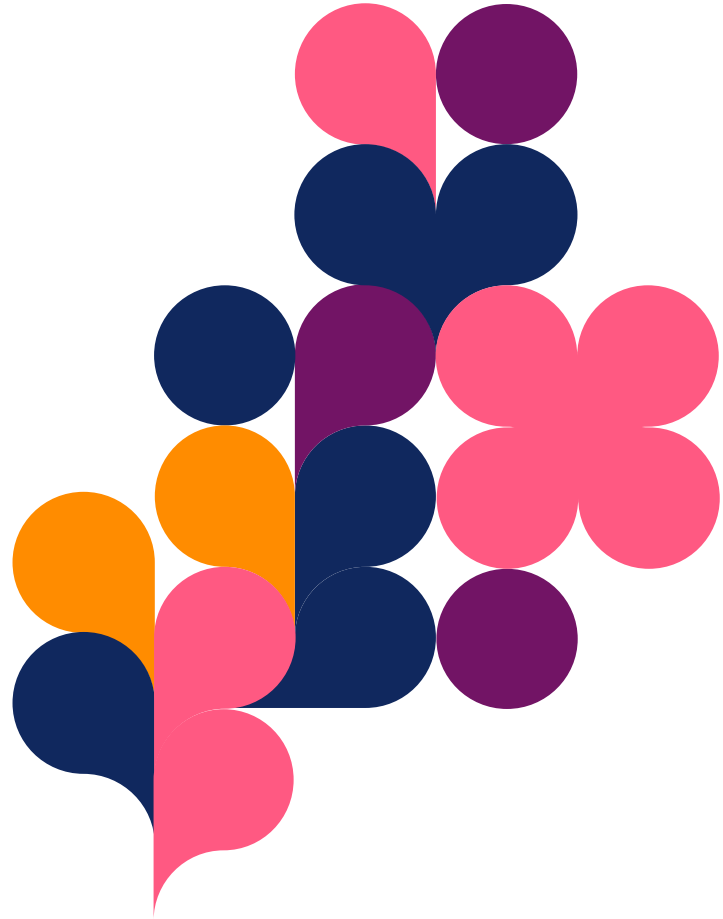
**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

SITRAN SELVITYKSIÄ 220 – DEMOKRAATTISET OSALLISTUMISMAHDOLLISUUDET SUOMESSA

Taulukko 3. Demokratiaindikaattorin osat hyvinvointialueittain

	Äänestys- indeksi	Osallisuus- indeksi	Kokonais- indeksi
Helsingin kaupunki	67	48	57
Pohjanmaan hyvinvointialue	68	45	57
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	65	48	56
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	65	46	55
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	62	48	55
Pirkanmaan hyvinvointialue	64	46	55
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	62	48	55
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	63	47	55
Keski-Suomen hyvinvointialue	62	47	55
Satakunnan hyvinvointialue	63	46	55
Suomi	62	47	54
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	61	48	54
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	63	45	54
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	62	46	54
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	63	45	54
Kymenlaakson hyvinvointialue	60	48	54
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	60	47	54
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	62	45	53
Pohjois-Savon hyvinvointialue	59	47	53
Etelä-Savon hyvinvointialue	60	46	53
Lapin hyvinvointialue	60	46	53
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	58	47	53
Kainuun hyvinvointialue	56	45	51

n=4000 (kansalaiset) ja n=1189 (päättäjät)

Yhteystiedot

Janne Leinonen

suunnittelupäällikkö

Strategia / Asiakaskokemus ja osallistuminen

janne.leinonen@pirha.fi

